

Underholdende dødsdans

«Ut av kjedsomhet leter de døde seg frem til Gud.»

Dødninghoder, skudd, fløyel og en konfrontasjon med Gud. Maksimalistisk teater om døden og livet etterpå.

TEATER

Det eviga leendet

Verk produksjoner, gjestepill på Teaterhuset Avant Garden og Trøndelag Teater Studioscenen 28. september
Tekster: Pär Lagerkvist og Max Frisch
Regi: Fredrik Hannestad
Scenografi: Signe Becker
Lyd: Per Platou
Med: Anders Mossling, Salla Hyttinen, Håkon Vassvik, Solveig Laland Mohn og Signe Becker

Foran oss sitter fire døde levende, med hvit sminke og røde lepper. De er komiske, triste, overdrevne. De husker tilbake til sine liv som levende og får evigheten til å gå ved å fortelle hverandre om hvordan livet var. At de ikke skjønnte noe av det før det var for sent. At de ikke visste at det kom noe etterpå.

Verk produksjoner har laget en forestilling som overvelder med sin maksimalisme. Det er som om de har bestemt seg for å gå til essensen av hva vi tror er teater, med 1800-tallets røde fløyelsdraperier, masker og pianoklimpring – og deretter underholde og skremme oss med en overdose. Og det funker.

For scenografien er overdrevent forsoffen, med hodeskaller, glitterperler, falsk frukt og paljetter. Zoombiedukker, persiske tepper og stadige støt av hvit tjukkt scenerøyk skaper et slags ferniss av institusjonsteater som kompaniet deretter med støy og larm kan rive fra hverandre, med spektakulær effekt.

Forestillingen er basert på den svenske forfatteren Pär Lagerkvists bok «Det eviga leendet» fra 1920. Fremført på scenen gir stykket assosiasjoner til både Samuel Beckett, Jean-Paul Sartre og «Trollmannen fra Oz».

Den eksistensialistiske og nihilistiske grunntonen er tydelig. Vi blir bedt om å grunne over store spørsmål som lykke, vennskap, tro, håp, hva et godt liv er og hva man kan tenke om det etter at det brått tok slutt.

Som i Sartres teaterstykket «For lukkede dører» (1944) er menneskene døde og innestengt i evigheten, selvhøytidelige og selvgode. Etter døden synes alle at akkurat jeg, jeg var et av de viktigste

menneskene som noensinne har levd.

Verk produksjoner gjestet sist Trondheim og TAG med forestillingen «Ifigenia» i 2007 – og før dette «Andevariasjoner». De har tidligere levert godt tekstbasert teater om livets store spørsmål, som samtidig ikke går av veien for kjønnsbytte, lepestift i halve ansiktet og glinsende bar overkropp.

I «Det eviga leendet» er spillet er godt. Vi fengsles av de fires enkle, fortellende grep om ulike liv. Her er smeden, hovmesteren, mannen i luken på det offentlige toalettet, handelsmannen og den tyvaktige rikmannen. Her er også frelseren og en lykkelig vordende far.

Det spesielle med Verk produksjoner er blandingen – av rolig tekstfremføring og en fysisk, grenseløs spillestil. Innimellom overvelder de med skremmeskudd, dødsdram og forsoffen, snøvendende opera med hodeskallemaske.

Hva moralen er? «Det eviga leendet» handler om meningen med livet, men også om meningen med teater. I en herlig sluttsekvens gjør de døde opprør. Den morsomme og institusjonelle scenografien rives ned. Ut av kjedsomhet leter de døde seg frem til Gud, som viser seg å være en gammel arbeidskar med skjegg og sag. Motvillig gir han svar på livets gåte: «Jeg mente ikke noe spesielt med livet. Jeg mente bare dere ikke skulle nøye dere med ingenting». Moralene gjelder vel også for dagens institusjonsteater. Verk vant årets Hedda-pris for årets beste forestilling med Det eviga leendet – vel fortjent, spør du meg.

Anmeldt av FRIDA HOLSTEN GULLESTAD

Visuelt spektakulært: Herlig overdreven forestilling om å gjøre opprør både mot Gud og institusjonsteateret. Foto: VERK PRODUKSJONER